

RENGINIAI

AURIMAS BEZARAS

Specialiai „Aviacijos pasauliui“ iš Kinijos Oro žaidynių Laivu mieste

KINIJOS ORO ŽAIDYNĖS

RUOŠDAMIESI DIDELEI AVIACIJOS ŠVENTEI DARBŠTŪS KINAI PER STEBĖTINAI TRUMPĄ LAIKĄ PLYNOJE EŽERO PAKRANTĖJE ĮRENGĖ PUKŲ AERODROMĄ IR PRAMOGŲ BEI SPORTO KOMPLEKSĄ.

Sunku įsivaizduoti atliktų darbų tempus, bet per pusmetį šalia Laivu esančio ežero pakrantėje iškilo poilsio centras, sporto arenos, skrydžių valdymo bokštas, angarai ir buvo nutiestas platus 800 metrų ilgio kilimo-tūpimo takas.

Kinams reikia ne tik Lietuvos krepšinio specialistų. Šiomet tarp Kinijos oro sporto festivalio (China International Airsport Fiesta) renginio „China Aerobatic Challenge 2009“ organizatorių buvo ir VŠĮ „Žmogus paukštis“ direktorė, Lietuvos akrobatinio skraidymo federacijos generalinė sekretorė Irma Jančiukienė. Jai buvo patikėtos akrobatinio skraidymo vyriausiojo varžybų teisėjo asistentės pareigos. Šiam darbui lietuvę pasirinko FAI CIVA atstovai, kurie puikiai įvertino Irmos sugebėjimus šiomet lietuvių surengtame Pasaulio akrobatinio skraidymo čempionato Jak-52 lėktuvais Rojūnų aerodrome.

„Mažas“ miestas

Kinijoje viską planingai bei griežtai tvarko vyriausybė. Šiūmečiam renginiui ir šalies Oro sporto federacijos veiklai plėtoti

vyriausybė skyrė solidų finansavimą. Renginį organizavo Kinijos Oro sporto federacija. Tarptautinis oro sporto festivalis Šandongo provincijos Laivu mieste vyko spalio 24-27 dienomis kartu su nacionalinėmis aviatorių varžybomis.

Specialiai šiam renginiui buvo sukurta visa reikalinga infrastruktūra, kuri vėliau tarnaus miesto gyventojams.

Laivu, tenykščiu supratimu – nedidelis Kinijos provincijos miestas. Jame „tik“ 1,26 mln. gyventojų... Čia nėra aukštųjų mokyklų. Koledže ir vienoje technikos mokykloje mokosi apie 20 tūkstančių mokinių. Visi jie gilina ne tik specialybės disciplinų žinias, bet privalo išmokti ir anglų kalbą.

Naktiniai stebuklai

Sunku įsivaizduoti atliktų darbų tempus, bet per pusmetį šalia Laivu esančio ežero pakrantėje iškilo poilsio centras, sporto

Pasirodyme dalyvavo raudoni kinų parasparniai.

Akrobatinių varžybų „China Aerobatic Challenge 2009„ direktorius bei vienas iš organizatorių švedas L.G.Arvidssonas ir jo asistentė Irma Jančiukienė.

arenos, skrydžių valdymo bokštas, angariai ir buvo nutiestas platus 800 metrų ilgio kilimo-tūpimo takas.

Stebuklą matėme ir patys. Į Laivu atvykome savaitę prieš renginį. Aplinka akies nedžiugino, atrodė, kad čia dar ilgai bus statybų aikštelė. Mūsų nuostabai per keletą dienų iš miesto iki aerodromo buvo nutiestas asfalto kelias, o po vienos nakties šalia jo ir kitur statomo komplekso teritorijoje atsirado dailiai trinkelėmis grįsti šaligatviai. Galiausiai, likus dviems dienoms iki atidarymo,

staiga atsirado veja, dekoratyvinių augalų ir žydinčių gėlių. Dieną naktį dirbantys žmonės paklojo žolės velėną ir suformavo gėlynus. Aplink pagrindinį komplekso pastatą iki paskutinės dienos zujo šimtai kinų ir dešimtys sunkvežimių, bet atidarymo ceremonijai viskas buvo užbaigta. Naujas penkių žvaigždučių viešbutis Laivu centre, kuriame buvo apgyvendinti festivalio dalyviai ir organizatoriai, kvėpėjo dažais. Priešgaisrinės signalizacijos daviklių apsauginius dangtelius teko nusiimti patiems. ▶

Laivu aerodromo skrydžių valdymo bokštas.

Plynoje ežero pakrantėje per pusę metų buvo įgyvendintas grandiozinis projektas.

Smogas blukino spalvas net žvelgiant per viešbučio langą.

Parašiutininkai žemę matė aptrauktą migla.

Parasparniai ilgais kaspiniais ore pynė raštus.

Yun-5 – kiniškas An-2 variantas.

Daug repetavo

Renginyje dalyvaujantys kinai kelias dienas iki renginio repetavo ir aikštėse, ir danguje virš aerodromo. Skrydžių laikas buvo griežtai apibrėžtas minučių tikslumu, pasirodymai be pertraukų turėjo sekti vienas paskui kitą.

Likus porai dienų iki renginio, pradėjo rinktis ir svečiai iš užsienio. Jie taip pat dalyvavo paskutinėse pasirodymų repetacijose. Organizatoriai pasirodymų programą

labai kontroliavo, kad viskas vyktų tiksliai numatytu laiku.

Aviatorių Kinijos padangė labai nedžiugino. Ore nuolat tvyrojo rūkas – smogas. Kartais matomumas siekdavo mažiau kilometro. Darbštuoliai kinai oro išvalyti nesugebėjo.

Vietinė skraidanti technika kėlė „deja vu“ jausmą. Parašiutininkus į orą kėlė dvisparniai Yun-5, kurie nuo mums puikiai pažįstamų An-2 skiriasi nežymiai. O perdarydami

akrobatinį Jak-52, kinai padirbėjo daugiau. Jų CJ-6 atrodo kaip kirviu tašyti. Važiuklė, variklis ir kabina išduoda šio orlaivio kilmę.

Šventės organizatorius keiksojo motorizuotų parasparnių pilotai iš Lenkijos. Pekino oro uoste muitininkai jiems neleido pasiimti jėginių. Galiausiai lenkai pasiskolino trūkstantį įrangą iš vietinių pilotų ir tapo Kinijos tarptautinių motorizuotų parasparnių varžybų čempionais.

Įspūdingas atidarymas

Atidarymo dieną, nepaisant brangių apie 100 eurų kainuojančių biletų, centrinė arena buvo sausakimša. Šimtatūkstantinė žmonių minia plūdo į renginį, dar nemaža dalis žiūrovų įsitaisė aplinkinėse ežero pakrantėse. Šventės reklamos mieste buvo apstu. Paaiškėjo ir organizatorių rūpestis dėl pasirodymų trukmės. Atidarymo iškilmes tiesiogiai transliavo nacionalinė televizija.

Vietinių aviatorių pasirodymai persipindavo su kviestinių svečių skrydžiais. Plojimų sulaukė prancūzų parašiutininkų grupės pasirodymas. Kinijos parašiutininkai leidosi su vėliavomis. Įspūdingai ore atrodė parasparnių grupės šokis su ilgais plazdančiais kaspiniais, efektingai praskrido ir skraidyklės. Galima spėti, kad nacionalinėmis kaukėmis dekoruoti

karšto oro balionai buvo siūti specialiai šiam renginiui. Raketų modeliotojai į orą leido dvimetrines raketas, virš žiūrovų galvų nardė radijo bangomis valdomi modeliai. Šventėje buvo galima grožėtis visomis aviacijos sporto rūšimis. Kulminacija tapo lakūnų akrobatų viražai padangėje. Iš pradžių ūkanotoje padangėje vartėsi Kinijos pilotai, o po jų veržliai pakilo svečiai – Unlimited ir Advanced kategorijų lakūnai akrobatai.

Nemažiau patrauklus paradas vyko arenos aikštėje. Čia pasirodė dainininkai, šokėjai, muzikantai ne tik iš Kinijos, bet ir svečiai iš Pietų Amerikos ir Afrikos žemynų.

Kitomis dienomis reportažai apie varžybas nacionalinės televizijos kanalais buvo rodomi kas 30 minučių. ▶

Balionus papuošė tradiciniai piešiniai.

Parodomiesiems skrydžiams skirti raketų modeliai.

Ant ispanų akrobato lėktuvo – jį treniravusio Vytauto Lapėno pavardė.

Parade netrūko spalvų.

Žiūrovai užplūdo ežero pakrantę.

Modeliuotojai skraidino ir animacinių filmų herojus.

CJ-6 primena rusiško Jak-52 formas.

Akrobatų varžybos

„China Aerobatic Challenge 2009“ buvo kasmetinio tarptautinio Kinijos oro sporto festivalio dalis. Varžybose pilotams buvo numatyti du pratimai – klasikinė akrobatinė ir laisvoji (free style) programa, kurioje vertinama skrydžio artistiškasumas bei atlikimo technika. Pilotų profesionalumą vertino geriausi CIVA teisėjai. Akrobatinio skraidymo organizacinėje grupėje dirbo dalyviai iš 11 valstybių – Švedijos, Suomijos, Danijos, Vokietijos, Ispanijos, Slovėnijos, Čekijos, Vengrijos, Rusijos, Pietų Afrikos Respublikos ir Lietuvos atstovai. Akrobatinių varžybų direktorius bei vienas iš organizatorių buvo švedas L.G.Arvidssonas, o jo asistentė – mūsiškė Irma Jančiukienė. Kinai į varžybas pakvietė septynis žinomus aukštos klasės pilotus. Laivu miesto padangėje varžėsi Philipas Steinbachas iš Vokietijos, ispanai Castoras Fantoba, Juanas Velarde ir šiųmetis Europos čempionas švedas Danielis Ryfa, Michailas Mamistovas iš Rusijos, Zoltas Veresas iš Vengrijos bei slovėnas Peteris Podlunsekas.

Kvalifikaicinėje programoje nepralenkiamas buvo M.Mamistovas, skridęs švariau už vokiečių P.Steinbachą. Trečias liko ispanas J.Velarde. Laisvoje programoje teisėjai taip pat geriausiai įvertino ruso pasirodymą. Antrą vietą skyrė Z.Veresai, o trečią – C.Fantobai. Už padangėje dūmais nupieštą širdį Zoltas Veresas sulaukė audringų žiūrovų aplovismentų.

J.Velarde ir C.Fantoba per pasirodymus atliko akrobatinį skridimą poroje. Kai Castoro paklausiau, ar tvyrančiame smoge jam pravertė sugebėjimas skristi pagal prietaisus, jis pasakė: „Jeigu būčiau iš akių pametęs Juana ar būtų sustojęs lėktuvo variklis – tikrai nesuorientuočiau, kur aerodromas ir kur man dėtis“.

Šventės ir varžybų uždarymas bei apdovanojimų ceremonija vyko centriniame Laivu stadione. Ir vėl buvo parengta šokių ir dainų programa, kurią nušvietė įspūdingi fejerverkai. Baigiamąjį renginį tiesiogiai transliavo nacionalinė televizija. ■

Prancūzų parašiutininkai kupolais ore statė figūras.

Ispanų akrobatų duetas ruošiasi kilti.